

MASSIV FORSKEL PÅ DE RIGESTE OG FATTIGSTE DANSKERES CO₂-UDLEDNINGER

Analyse, Oxfam Danmark, november 2025

Analyse udarbejdet af Rune Møller Stahl,
Tekst: Rune Møller Stahl, Ida Bjørn Jensen og Emilie Ravn Hansen

OXFAM
Danmark

INDHOLD

Helt kort	3
Indledning	4
Store uligheder globalt	5
Store forskelle i Danmark	7
Forskellene vokser	8
Politiske anbefalinger	12
Metode	14

HELT KORT

Ansvar for klimaforandringerne er ekstremt ulige fordelt – både globalt og i Danmark. En lille økonomisk elite står for en uforholdsmæssig stor del af de samlede CO₂-udledninger, mens de fattigste grupper udleder mindst og rammes hårdest af konsekvenserne. Ligesom vi ser det på globalt plan, bevæger udviklingen blandt de største forurenere i Danmark sig i den forkerte retning, med stigende forskelle mellem top og bund.

DANMARK

Der er store forskelle på top og bund, når vi taler om udledninger.

- En person fra de rigeste 1 % udleder otte gange så meget som en person fra den fattigste halvdel af hele den danske befolkning.
- En person fra den rigeste 0,1 % udleder 33 gange så meget, som en person fra den fattigste halvdel.
- En person fra de rigeste 10 % af danskerne udleder omkring tre gange så meget som en person fra den fattigste halvdel af befolkningen.

Forskellene mellem top og bund vokser – de fattigste danskere har reduceret deres klimaaftryk langt mere end de rigeste

- Siden 1990 har de fattigste 50 % af danskerne som gruppe reduceret deres udledninger med ca. 33 %, mens den rigeste 1 % kun har reduceret med 3 %, og den allerrigeste 0,1 % af befolkningen har endda øget deres udledninger med ca. 10 %.

GLOBALT

På det globale plan er uligheden mellem top og bund endnu større.

- De rigeste 10 % af verdens befolkning står for 48 % af de samlede udledninger – næsten lige så meget som de fattigste 90 %.
- Den rigeste 1 % alene af verdens befolkning står for omkring 16 % af de samlede CO₂-udledninger.
- Hvis udviklingen fortsætter, vil top 1 % alene kunne bruge næsten halvdelen af det resterende CO₂-budget inden 2030.

POLITISKE IMPLIKATIONER

De rigestes overforbrug lægger beslag på en stor del af det fælles CO₂-budget og gør det sværere for resten af befolkningen at reducere inden for klimamålene. Oxfam Danmark anbefaler derfor at indføre målrettede tiltag, der mindsker de rigestes overforbrug og samtidig skaber nye finansieringskilder til den grønne omstilling:

- Indfør en mærkbar, progressiv flyskat, der stiger med antallet og længden af rejser, samt ekstra afgift på business class. Hertil skal al unødvendig privatflyvning forbydes.
- Indfør en formueskat på 1 % af nettoformuer over 15,5 mio. kr., øremærket til global klimafinansiering.
- Beskat overnormale profitter i olie-, kul- og gasindustrien (polluters profit tax), som globalt kan indbringe op mod 400 mia. USD årligt.
- Øg Danmarks nuværende klimafinansiering til vores retfærdige andel på 15 mia. kr. frem mod 2035. Dertil bør vi bidrage med 300 mio. kr. til fonden for klimaskabte tab og skader.

INDLEDNING

Klimaforandringer er en global trussel, men konsekvenserne rammer skævt. Vi har længe vidst, at verdens rigeste bidrager uforholdsmæssigt meget til problemet, mens de fattigste rammes hårdest. Nu fastslår en rapporten, *Climate Plunder: How a powerful few are locking the world into disaster*, fra Oxfam at kløften mellem udledningerne ikke bare består - den vokser. Rapporten dokumenterer, at forskellene i CO₂-udledninger mellem verdens rigeste og fattigste ikke blot er markante, men stigende. Mens de fattigste grupper reducerer deres udledninger, fortsætter de rigeste med at øge deres klimaaftryk gennem flyrejser og luksusforbrug. Denne udvikling forstærker den globale klimaulighed og udgør en voksende trussel mod den samlede klimaindsats. Et lignende mønster tegner sig, når man retter blikket mod Danmark, hvor de rigeste 10 % af danskerne i dag udleder omkring tre gange så meget som de fattigste 50 %.

Dette notat beskriver de danske udtræk af den globale database. Først præsenteres de overordnede resultater fra Oxfams globale klimarapport. Derefter følger en gennemgang af tallene for klimauligheden i Danmark, samt hvilke politiske tiltag Oxfam Danmark foreslår for at rette op på dette. Sidst i notatet gennemgås den anvendte metodologi.

STORE ULIGHEDER GLOBALT

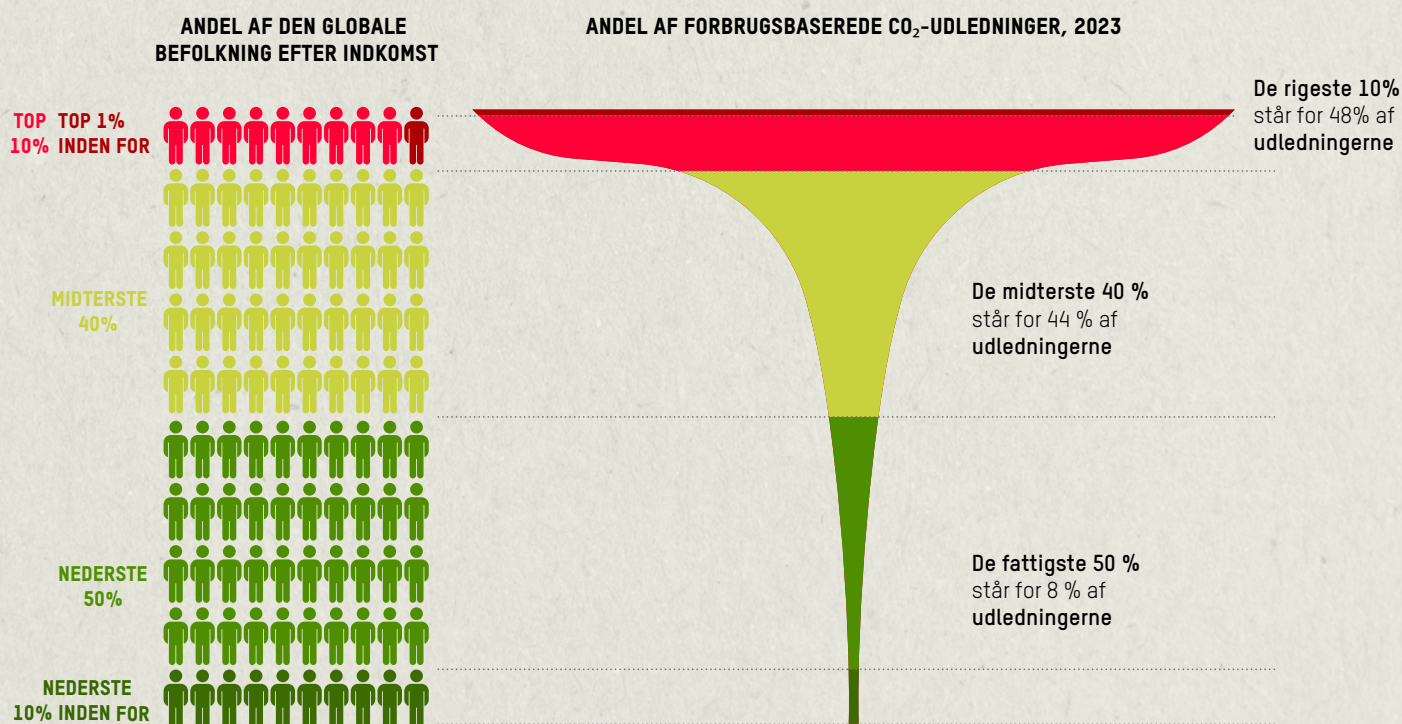
Majoriteten af de globale udledninger stammer fra en lille, rig elite og ikke det store flertal. I dag står den fattigste halvdel af verdens befolkning, målt på indkomst, for kun 8 % af de samlede globale udledninger. Til sammenligning viser rapporten fra Oxfam International, at de rigeste 10 % af verdens befolkning står for 48 % af de samlede udledninger. Det er næsten lige så meget som de fattigste 90 % tilsammen udleder.

Oxfam Internationals analyse af data fra SEI dokumenterer en tydelig sammenhæng

mellem indkomstniveau og CO₂-aftryk. Jo højere en person befinder sig i den globale indkomstfordeling, desto større er deres klimabelastning. Et af de tydeligste eksempler på dette er, at en person fra den rigeste 0,1% af verdens befolkning i løbet af en enkelt dag udleder mere CO₂ end en person fra den fattigste halvdel af befolkningen gør på et helt år¹.

Den samlede fordeling af klimaaftrykket i 2023 på indkomstgrupper kan ses i **figur 1**.

FIGUR 1: ANDEL AF DEN GLOBALE BEFOLKNING EFTER INDKOMST, ANDEL AF FORBRUGSBASEREDE CO₂-UDLEDNINGER, 2023

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

Ser vi på det forbrugsbaserede aftryk i absolutte tal (tons CO₂)², står uligheden også klart frem. Den fattigste halvdel af verdens befolkning har et CO₂-aftryk pr. person på omkring 0,8 ton årligt, mens de midterste 40 % – den globale middelklasse – ligger på omkring 5,1 ton årligt. Til sammenligning har den gennemsnitlige dansker et CO₂-aftryk på 7,4 ton årligt.

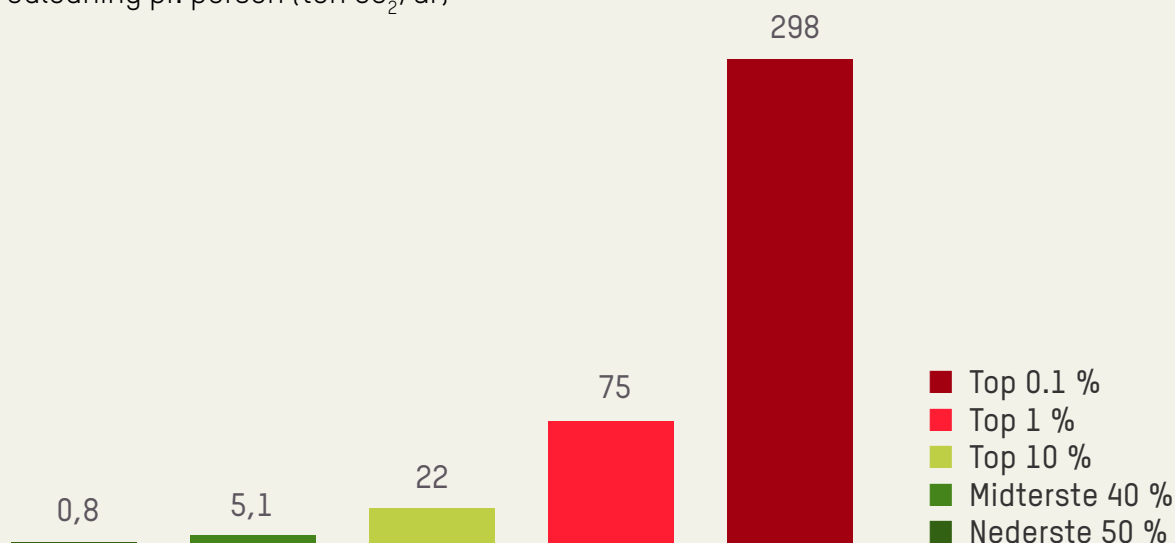
Dette blegner dog i forhold til den globale elite, hvor en person der befinder sig blandt verdens rigeste 10 % har en udledning på 22 ton årligt. Hos de allerrigeste befolkningsgrupper står det endnu værre til. En person fra den rigeste 1 % udleder årligt 75 ton CO₂, mens en fra den rigeste 0,1 % har en årlig udledning på svimlende 298 ton. Det svarer til 40 gange så meget som den gennemsnitlige dansker og mere end 350 gange så meget som den halvdel af verdens befolkning med lavest indkomst³.

De globale udledninger i ton fordelt på indkomstgruppe kan ses nedenfor i **figur 2**.

Det er ikke kun i dag, at de rigeste har et uproportionalt ansvar. År efter år har de rigeste dele af verdens befolkning lagt beslag på en stor andel af det fælles CO₂-budget og siden 1990 har den rigeste 1 % stået for omkring 17 % af de samlede udledninger⁴. Det betyder, at en person fra den indkomstgruppe har et 100 gange større træk på CO₂-budgettet end en fra den fattigste halvdel af jordens befolkning⁵.

På trods af et årelangt fokus på klimaforandringer og det akutte behov for at nedbringe de globale udledninger viser rapporten fra Oxfam International, at de fortsat vokser. Men ansvaret for denne vækst er skævt fordelt. Mens udledningen for den fattigste halvdel er faldet med omkring 3 % siden 1990, er udledningen fra de rigeste 0,1 % steget med ca. 30 %⁶. Disse tal stemmer overens med lignende undersøgelser på området⁷ og understreger vigtigheden af, at adressere klimauligheden, hvis vi vil gøre os forhåbninger om at nå Parisaftalens mål om at holde den globale temperatur under 1,5 grad over det førindustrielle niveau.⁸

FIGUR 2. UDLEDNING PR. PERSON, 2023, TON CO₂ PR. PERSON PR. ÅR
Udledning pr. person (ton CO₂/år)

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

STORE FORSKELLE I DANMARK

Det er ikke kun på det globale niveau, at vi ser en skævhed i de forbrugsbaserede CO₂-udledninger. Det er i høj grad også tilfældet i Danmark, hvor en person fra den rigeste 1 % udleder otte gange mere end en person fra de fattigste 50 % af befolkningen. Ser man på de allerrigeste 0,1 % er en person fra denne gruppes udledninger 33 gange større, end de er hos den fattigste halvdel af danskerne.

Det skyldes, at de laveste indkomstgrupper har de mest klimavenlige livsstile. De bor på færre kvadratmeter, kører kortere distancer, spiser mindre kød og rejser sjældent langt. I den anden ende af skalaen finder man et lille mindretal, hvis klimaaftryk ligger langt over det niveau, der er foreneligt med Parismålene.

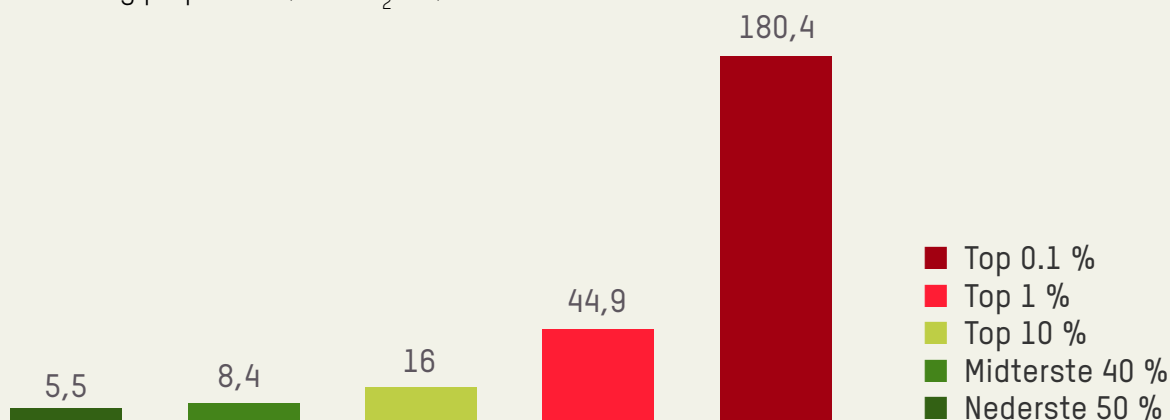
Udledningerne fra de forskellige befolkningsgrupper kan ses i **figur 3**.

- Når vi måler på den samlede udledning per person blandt de fattigste 50 % i Danmark, får vi følgende resultater:
- Den gennemsnitlige udledning fra de 10 % rigeste danskere er tre gange højere, end den er hos de fattigste 50 % af befolkningen – i 1990 var den dobbelt så stort⁹.
- Den gennemsnitlige udledning fra den rigeste 1 % er otte gange højere, end den er hos de fattigste 50 % af befolkningen – i 1990 var den seks gange højere¹⁰.
- En person fra den rigeste 0,1 % udleder 33 gange så meget som en person fra de fattigste 50 % – i 1990 var tallet 20 gange større¹¹.

Som det fremgår i ovenstående tal, er uligheden i danskernes udledninger enorm. Dataen over de samlede forbrugsbaserede udledninger fra Oxfam og SEI er endda relativt konservative sammenlignet med lignende opgørelser (se metodeafsnit), som – ud fra deres estimater – peger på, at det står endnu værre til.

FIGUR 3. UDLEDNINGER FORDELT PÅ INDKOMSTGRUPPER I 2022

Udledning pr. person (ton CO₂/år)

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

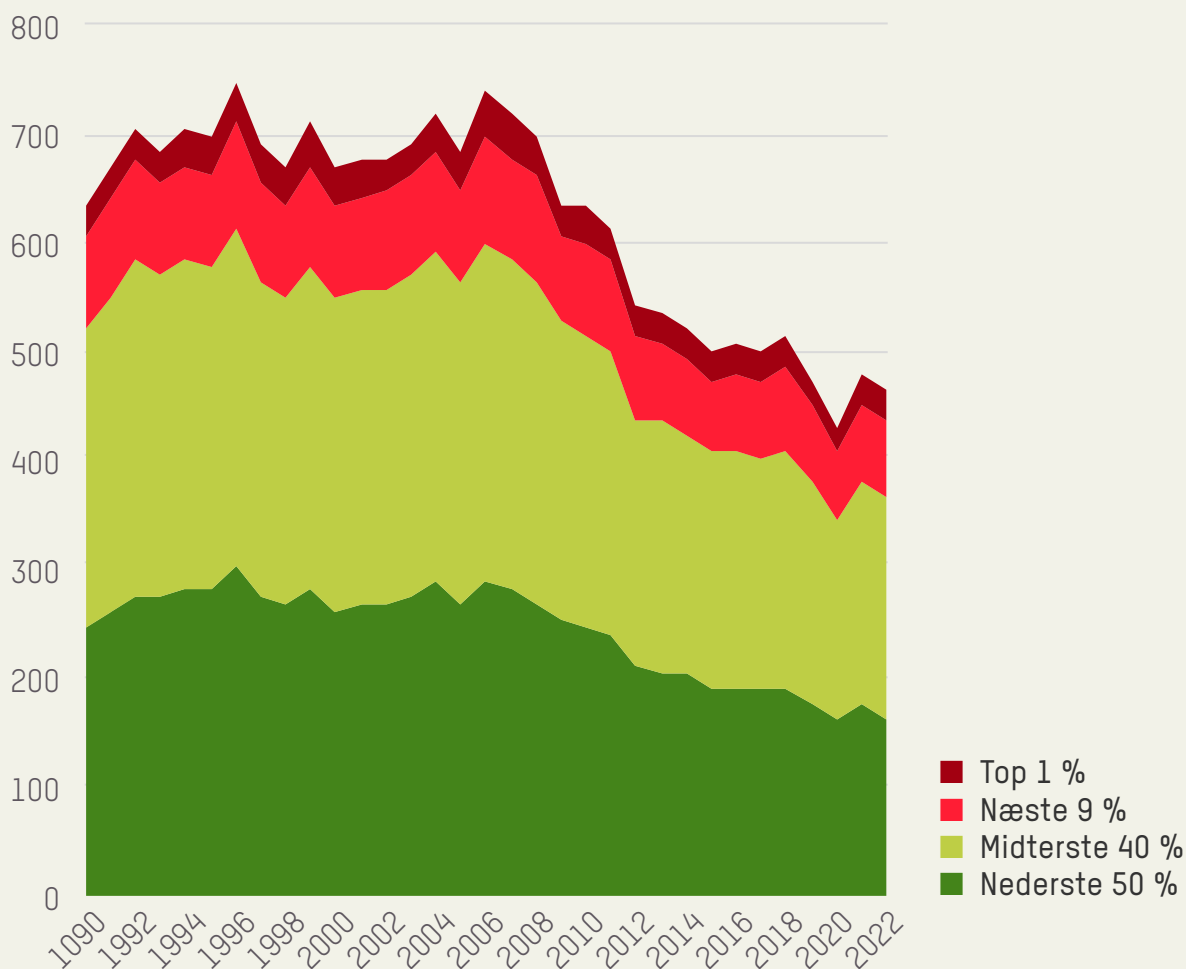
FORSKELLENE VOKSER

Udover at pege på en stor ulighed mellem de fattigste og rigeste danskeres CO₂-udledninger, viser udviklingen i de danske tal også, at denne ulighed er vokset. I lighed med det billede vi ser globalt, har de lavere indkomstgrupper i stigende grad reduceret deres udledninger. De rigeste har i samme periode reduceret deres udledninger ganske lidt, og for den rigeste 0,1% er udledningerne faktisk steget.

Som vi kan se i **figur 4**, er det overordnede billede, at Danmark samlet set har sænket sine udledninger siden 1990. Men billedet ændrer sig, når man zoomer ind på udviklingen mellem de forskellige indkomstgrupper. Bemærk, at i denne opgørelsesmetode er top-0,1 % – i modsætning til opgørelserne pr. indbygger – ikke medtaget for at undgå dobbelttælling.

FIGUR 4. SAMLEDE FORBRUGSBASEREDE CO₂-UDLEDNINGER 1990-2022 EFTER INDKOMSTGRUPPE

(megaton CO₂)

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

Figur 5 viser den samlede reduktion fra 1990 til 2022 fordelt på hver enkelt indkomstgruppe. Generelt kan vi, som det er tilfældet for de totale udledninger, konstatere, at forskellene er betydelige.

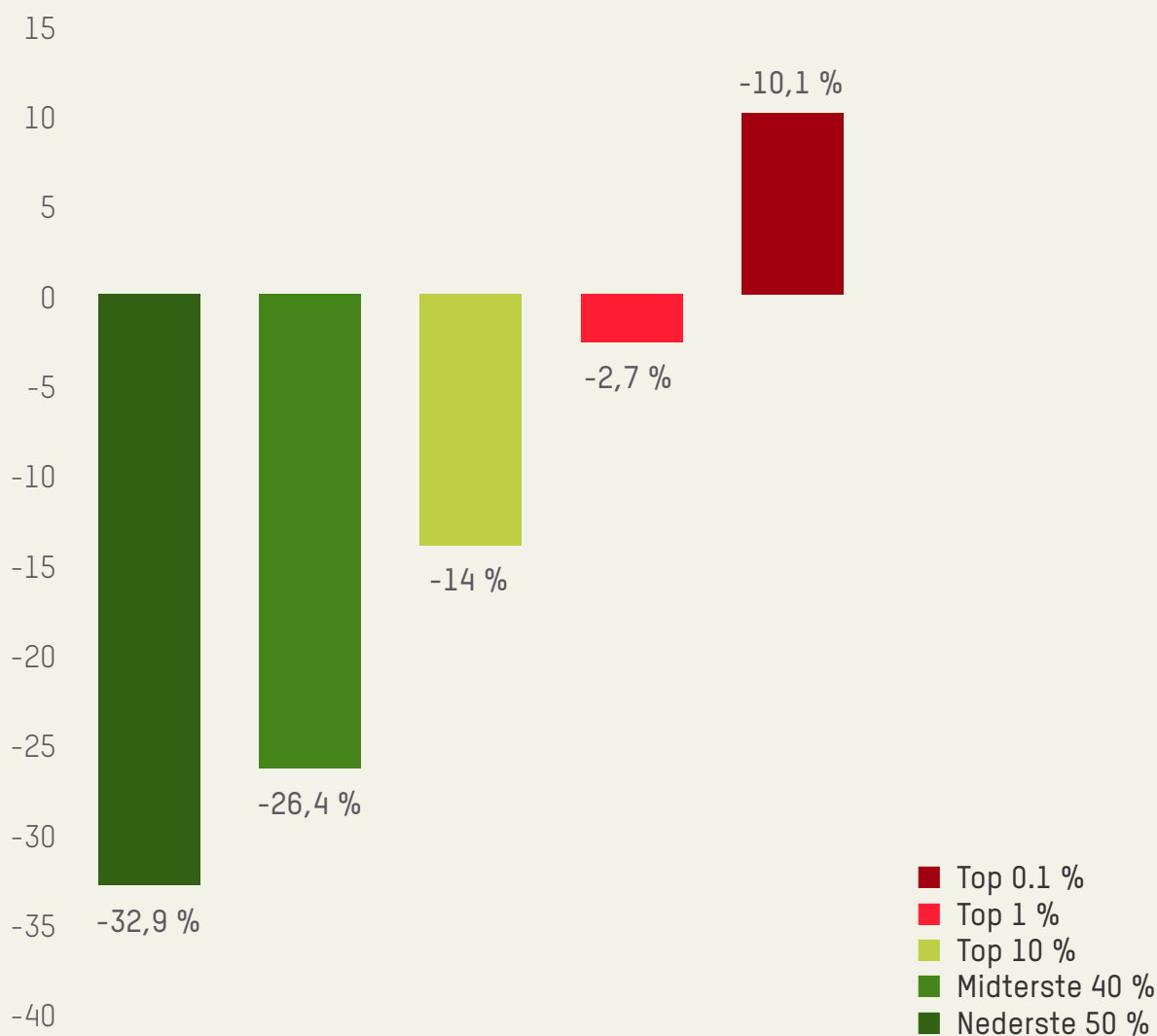
Mens stort set hele befolkningen har sænket deres udledninger, er det tydeligt, at de fattigste danskere har gjort mest. De fattigste 50 % har sænket deres udledninger med 33 %, hvilket er mere end ti gange så meget som den rigeste 1%, der har

reduceret med 3 %. Ser vi på de allerrigeste 0,1 %, har de endda øget deres udledninger med 10 %.

Når man ser på udviklingen pr. person, er det vigtigt at tage højde for, at befolkningstallet i Danmark i perioden er vokset med ca. 15 %. Derfor er den gennemsnitlige personlige reduktion i hver indkomstgruppe større end gruppens samlede reduktioner som vist i figuren ovenfor.

FIGUR 5. UDVIKLING I CO₂ UDLEDNINGER, 1990-2022, EFTER INDKOMSTGRUPPE

(%)

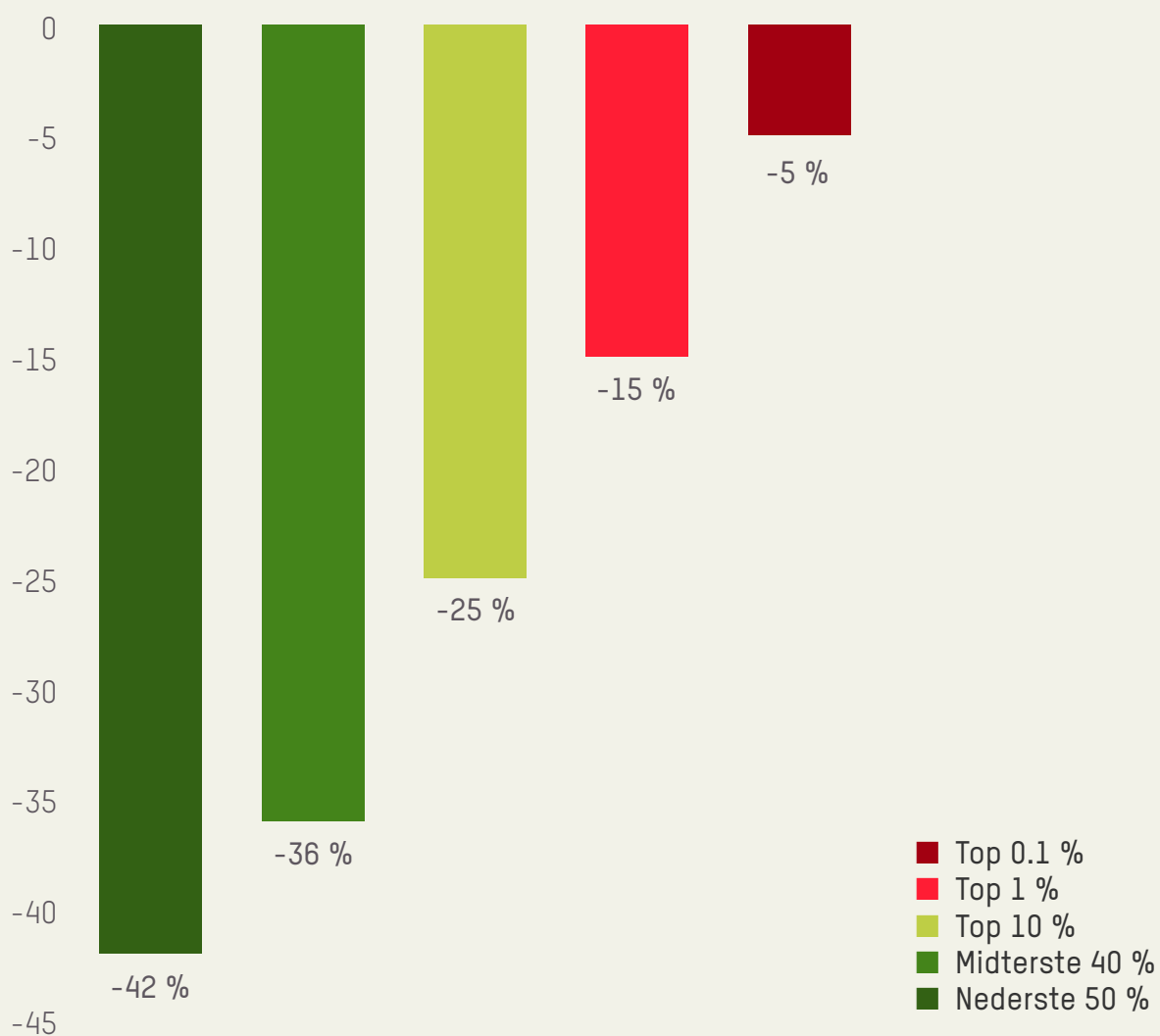
Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

Reduktionen pr. person kan ses i **figur 6**. Her fremgår det, at de fattigste 50 % har sænket udledning med 42 % pr. person, hvorimod den rigeste 1 % kun har sænket udledningerne med 15 % pr. person. Når

man ser på den gennemsnitlige personlige reduktion for personer i den rigeste 0,1 % af befolkningen, har de i lighed med resten af danskerne reduceret deres udledninger - dog kun med 5 %.

FIGUR 6. REDUKTION I CO₂ BELASTNING 1990-2022, PER PERSON I INDKOMSTGRUPPER

(%)

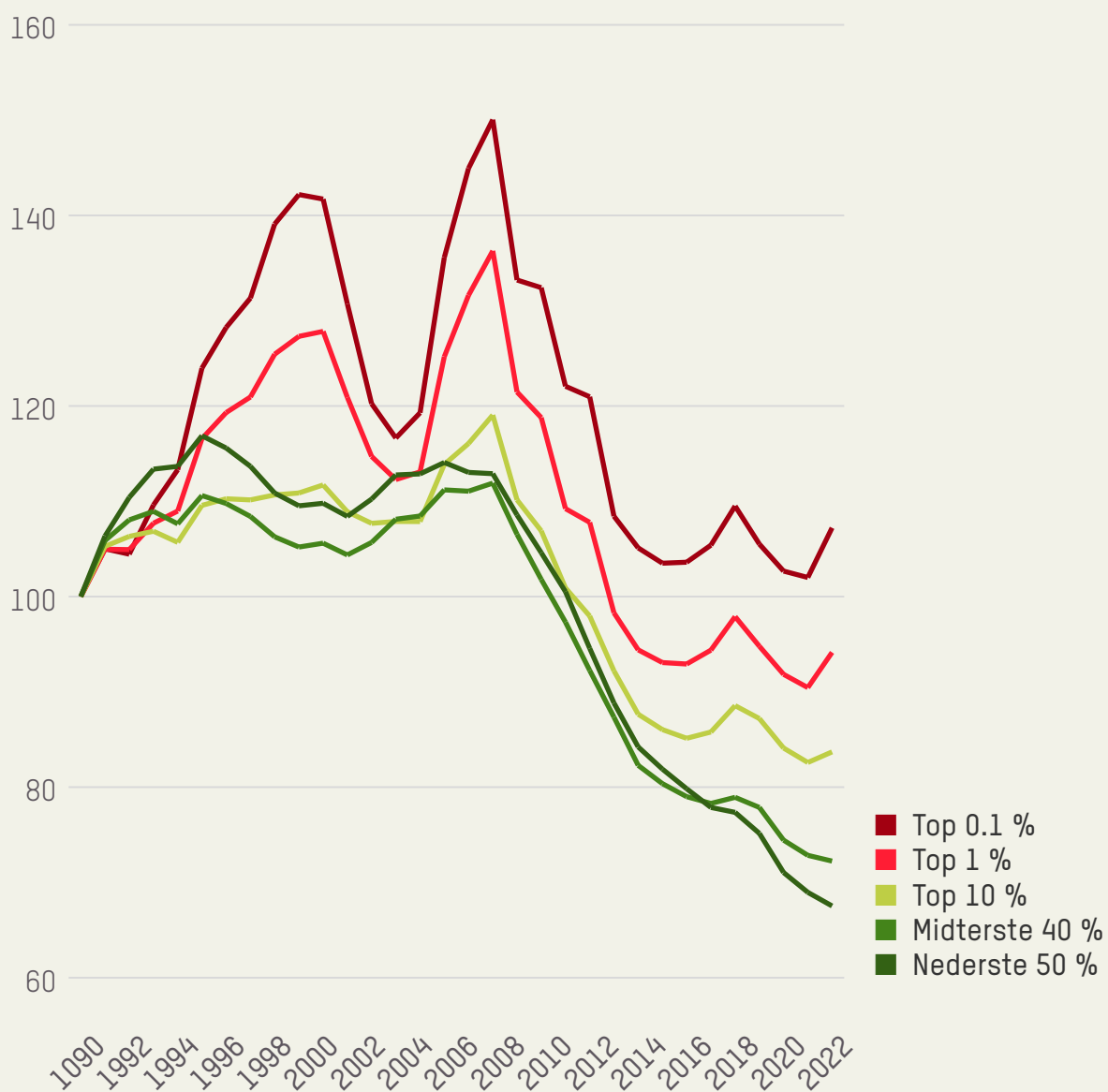

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

Hvis vi vil have et præcist billede af den historiske udvikling inden for de enkelte grupper, viser **figur 7** udledningerne indekseret til 1990 = 100 og udviklingen frem til 2022. Dvs. at i denne figur er alle værdier for udledningerne i perioden omregnet til et indeks, hvor niveauet i 1990 er sat til 100 som referencepunkt for at kunne vise

den historiske udvikling af udslip inden for grupperne. Grafen er baseret på et treårigt glidende gennemsnit. Her kan vi se, at mens de fattigste 90 % har et relativt ensartet og konsekvent nedadgående klimaaftryk, er der langt større udsving i toppen, som især er drevet af variationer i kapitalindkomster alt efter de økonomiske konjunkturer.

FIGUR 7. UDVIKLING I CO₂ UDSLIP, INDEKSERET 1990=100, 3-ÅRS LØBENDE GENNEMSNI

Kilde: Oxfam og Stockholm Environment Institute

POLITISKE ANBEFALINGER

Når det er vigtigt at begrænse de rigestes forbrug, handler det ikke kun om en retfærdig fordeling af regningen baseret på ansvaret for udledninger. Det handler også om, at udledninger fra den gruppe begrænser livsvilkår og forhindrer forbrugsmuligheder fra andre. Verden har et samlet CO₂ budget – dvs. en samlet mængde klimagasser, vi kan udlede i atmosfæren, hvis vi skal forhindre katastrofale klimaforandringer. Ifølge Global Carbon Budget Office, er der en absolut grænse på 235 gigaton¹², for at holde den globale temperatur under 1,5 grader, som lovet i Parisaftalen¹³.

Men i praksis er budgettet langt fra fælles. De mest velstående borgere beslaglægger en uforholdsmæssig stor andel gennem forbrug, rejser, investeringer og ejerskab af virksomheder med høje udledninger. Når en lille gruppe bruger en stor del af det fælles råderum, bliver der tilsvarende mindre plads til resten af befolkningen – og til de fattigste lande, der stadig mangler at opbygge deres velfærd. Klimakrisen bliver dermed et nulsumsspil: De rige kan kun fortsætte deres forbrug, fordi andre afstår. Men selv hvis man ser bort fra uretfærdigheden i den ulige fordeling, er der begrænsninger for, hvor lidt man kan udlede, da alle mennesker har brug for et sted at bo, noget at spise osv. Det er derfor ikke en mulighed, at udviklingen fortsætter som nu, hvor de fattigste udleder mindre og mindre, og de rigeste udleder mere og mere.

Der er derfor behov for politikker, der beskatter de rigestes udledninger for at begrænse deres træk på de fælles ressourcer. Samtidig er det nødvendigt at bruge provenuet på at afbøde konsekvenserne for dem, der lige nu bliver hårdest ramt af klimaforandringer, som de har meget lille skyld i.

Denne analyse viser, at især de rigeste borgere har store udledninger. Derfor skal de i særlig grad bidrage til den globale klimafinansiering. Et centralt tiltag er en formueskat på 1 % af nettoformuer over 15,5 mio. kr., øremærket til global klimafinansiering og støtte til grøn omstilling i udsatte lande.¹⁴

For at reducere de rigestes udledninger skal der fokuseres på både investeringer og privatforbrug. Skattesystemet bør tilskynde til grønne investeringer og straffe investeringer med høje drivhusgasudledninger. Og der bør indføres en global beskatning af overnormale profitter i olie-, kul- og gasindustrien (polluters profit tax), som kan indbringe op mod 400 mia. USD årligt. Dette vil sikre, at de største udledere betaler for den skade, deres aktiviteter forårsager¹⁵.

Derudover skal der indføres en mærkbar, progressiv flylskat, der stiger med antallet og længden af rejser, samt en ekstra afgift på business class. Unødvendig privatflyvning bør forbydes, og afgifter på andet luksusforbrug med høje udledninger, som store lystyachts, skal hæves.

Sidst, men ikke mindst, skal Danmark leve op til den aftale om et nyt klimafinansieringsmål (NCQG), der blev indgået ved COP29 i Baku. Aftalen indebærer, at verden rigeste lande skal donere 300 mia. USD til verdens fattigste lande frem til 2035. Tager man Danmarks BNI i betragtning, vil det sige at vores retfærdige andel af klimafinansieringen ligger på 15 mia. kr. I dag er Danmark langt fra at leve op til det.¹⁶ Desuden bør Danmark bidrage med 300 mio.

til fonden for klimaskabte tab og skader, der netop har til formål at genoprette skaderne ved rige landes uproportionelle udledninger. Hvis denne finansiering skal have en reel effekt, er det afgørende, at pengene ikke trækkes fra den allerede eksisterende udviklingsbistand. Klimabistand må ikke ske på bekostning af verdens fattigste. Derfor bør den nødvendige finansiering findes på innovative måder, som for eksempel dem der er foreslået ovenfor i dette afsnit.

METODE

Tallene for udledninger er opgjort af Stockholm Environment Institute (SEI) i samarbejde med Oxfam International¹⁷. Oxfam og SEI har udviklet en metode til at beregne, hvordan de globale CO₂-udledninger kan tilskrives enkeltpersoner baseret på deres forbrug som en funktion af deres indkomst¹⁸. De nationale tal bygger på forbrugsbaserede CO₂-udledninger i perioden 1990-2022 fra Global Carbon Atlas¹⁹, der dækker næsten 99 % af verdens samlede udledninger med data fra 196 lande. Opgørelsen inkluderer både de udledninger, der sker i landet, og dem, der er indlejret i importerede varer og tjenester, men udelader udledninger fra eksport. De globale tal fra første sektion dækker udledninger indtil 2023. Princippet er at fordele hvert lands samlede nationale CO₂-udledninger på individer ud fra deres indkomstniveau. Ved at kombinere fordelingsdata fra World Inequality Database (WID) med landespecifikke data for forbrugsbaserede udledninger og antagelser om minimum, maksimum og elasticitet, kan Oxfam og SEI estimere, hvordan verdens samlede udledninger fordeles sig på tværs af indkomstgrupper – både nationalt og globalt. Metoden minder om beslægtede studier, som fx forbrugsbaserede opgørelser i fra World Inequality Lab af Lucas Chancel og Thomas Piketty²⁰, som når frem til sammenlignelige tal, eller AE rådets opgørelse over forbrugsbaserede udledninger i Danmark²¹.

Denne opgørelse giver mulighed for en relativt ensartet global sammenligning, men metoden indebærer også en række begrænsninger.

De nationale forbrugsbaserede udledninger stammer fra Global Carbon Atlas²² og dækker 196 lande fra 1990 til 2022, hvilket samlet repræsenterer næsten 99 % af verdens CO₂-

udledninger. Data inkluderer udledninger forbundet med indenlandsk produktion og nettoimport af varer og tjenester, men ekskluderer eksportudledninger samt ikke-CO₂-gasser og udledninger fra arealanvendelse. Udledninger, der stammer fra investeringer, aktieejerskab og virksomheder, tælles derfor ikke med. Dette er gjort for at sikre international sammenlignelighed og metodisk validitet samt for at undgå, at udledninger tælles dobbelt på tværs af lande og individer. Det betyder dog, at udledninger – især fra top-1 % og top-0,1 %, hvor betydelige dele af klimaaftrykket må antages at stamme fra investeringer – bliver undervurderet. Alt dette gør, at vi kan betragte resultaterne som et relativt konservativt skøn. De absolutte niveauer i opgørelser over den samlede udledning er følsomme over for de anvendte antagelser. Som sådan kan det være svært at sammenligne absolutte niveauer på tværs af forskellige opgørelser. Man bør derfor især hæfte sig ved størrelsesordenen og retningen i udviklingen, når man sammenligner undersøgelser. De seneste tal er ikke fuldt ud sammenlignelige med tidligere, da SEI siden 2020 og 2023 har foretaget en række metodiske opdateringer.

Opgørelsen af udledninger er baseret på indkomstfordelingen²³ og et estimat af elasticiteten mellem udledning og indkomst – dvs. hvor meget klimaaftrykket stiger, når indkomsten stiger. Her anvender SEI en effektiv elasticitet på 0,82²⁴. Tallene fra indkomst er baseret på de nyeste indkomstdata fra World Inequality Database (WID)²⁵. Der tages udgangspunkt i målet for bruttoindkomst før skat pr. voksen over 20 (ækvivaleret efter husholdningsstørrelse).

SEI vælger derudover at indføre et gulv og et loft for udledninger. Estimeringen af udledninger fra indkomstfordeling bygger på tre grundlæggende antagelser:

1. Minimumsudledning (emissions floor)

Alle mennesker udleder en vis mængde CO₂, uanset indkomst. Selv personer uden formel indkomst har et forbrug af energi og varer, som skaber udledninger. Der fastsættes derfor et minimumsniveau for udledning – ”gulvet” – som varierer fra land til land. Niveauet svarer til udledningen ved en indkomst på 30 % af medianindkomsten i det pågældende land. Det er halvdelen af EU’s fattigdomsgrænse og sikrer, at ingen registreres med urealistisk lave udledninger. Her antages, at grundlæggende livsnødvendigheder som fødevarer, bolig og transport gør det umuligt at nå et lavere udledningsniveau – lavere indkomster medfører derfor ikke lavere udledninger. Antagelsen afspejler, at ingen person kan have et forbrug, og dermed et udslip, der ligger væsentligt under det niveau, der kræves for basal overlevelse og deltagelse i samfundet.

2. Maksimal udledning (emissions ceiling)

Ved meget høje indkomster antages udledninger ikke at stige uendeligt. Et loft på individuelle udledninger afspejler, at der er en øvre grænse for, hvor meget en person reelt kan udlede gennem forbrug, transport og bolig. Efter dette punkt antages udledninger ikke længere at stige, selvom indkomsten vokser. I de seneste beregninger er loftet sat til 3.000 ton CO₂ pr. person om året for at tage højde for de mest udledende individer globalt²⁶. Undersøgelser af forbrugsmønstre blandt superrige viser dog, at enkelte individer kan overstige dette niveau, så der er igen tale om et konservativt skøn.

3. Sammenhæng mellem indkomst og udledning

Mellem minimum og maksimum antages udledninger at stige i takt med indkomsten. Hvor meget udledningerne vokser, afhænger af forbrugsmønstre og energiforbrug i det enkelte land, men generelt stiger udledningen, jo højere indkomsten er – dog i aftagende takt for de rigeste grupper. En fuld gennemgang af principperne bag estimererne kan ses i SEI/Oxfam rapporten *The Carbon Inequality Era* fra 2020²⁷.

SAMMENLIGNING MED ANDRE DANSKE UNDERSØGELSER

Når vi taler om ulighed i opgørelserne, svarer denne opgørelse til andre danske analyser, herunder AE-rådets, som også anvender elasticitetsbaserede estimer, samt Concitos opgørelser der bygger på scenarier for forbrugsmønstre. Det er dog svært at lave direkte sammenligninger mellem forskellige opgørelser, da der er metodiske variationer indenfor såvel tilskrivelse af udledninger ift. landet hvor varer produceres eller forbruges, samt om andre klimagasser medtages.

Det samlede forbrugsbaserede udledning hos Oxfam/SEI er relativt konservativt på 45,4 mio. ton for Danmark, hvis vi sammenligner med andre opgørelser.

- Danmarks Statistik (DST): 38 mio. ton årligt, 6,4 ton pr. capita²⁸
- CONCITO estimat: 74 mio. ton årligt, 13 tons pr capita²⁹
- Energistyrelsen 2025: 60 mio. ton, 10 tons pr capita³⁰
- AE-rådet: 43 mio. tons årligt, 7,4 ton pr capita³¹

SLUTNOTER

- 1 Med mindre andre kilder er angivet, er alle tal fra Oxfam og Stockholm Enviroment Institute *Global inequality database 2025*, Stockholm. For metodologi for opgørelsen se Oxfam (2025) *Climate Plunder - Methodology Note*, https://webassets.oxfamamerica.org/media/documents/Climate_Plunder_-_Methodology_Note.pdf.
- 2 Metoden beregner forbrugsbaserede udledninger, hvor al CO₂ fra varer og tjenester, som forbruges i et land (inklusive importerede varer, men eksklusive eksport), fordeles mellem indkomstgrupper efter deres forbrugsmønstre, se Oxfam (2025) *Climate Plunder - Methodology Note*.
- 3 Oxfam og Stockholm Enviroment Institute (2025), *Climate Plunder: How a powerful few are locking the world into disaster*, s 24, <https://policy-practice.oxfam.org/resources/climate-plunder-how-a-powerful-few-are-locking-the-world-into-disaster-621741/>
- 4 Ibid, s. 17
- 5 Ibid, s. 25
- 6 Ibid, s. 26
- 7 En anden førende opgørelse, Chancel m.fl. viser højere absolutte niveauer på grund af metodiske forskelle, men de samme forhold: omkring 1,4 ton for de fattigste 50 % globalt og 101 ton for top-1% - se Chancel and T. Piketty. (2015). *Carbon and Inequality: From Kyoto to Paris*. <http://rgdoi.net/10.13140/R6.2.1.3536.0082>; L. Chancel (2022). 'Global Carbon Inequality over 1990–2019'. *Nature Sustainability*, 5(11), 931–8
- 8 Se, IPCC. (2023). *Climate Change 2023: Synthesis Report. A Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/>
- 9 Hvis vi ser på forskellen fra gennemsnittet af alle danskere fremfor de fattigste 50 %, er de rigeste 10 % udledning to gange højere end gennemsnittet blandt danskerne.
- 10 Hvis vi ser på forskellen fra gennemsnit af alle danskere fremfor de fattigste 50 %, er udledningen seks gange blandt den rigeste 1 %.
- 11 Hvis vi ser på forskellen fra gennemsnittet af alle danskere fremfor de fattigste 50 %, er udledningen 23 gange højere.
- 12 Friedlingstein, Pierre, et al. "Global carbon budget 2024." *Earth System Science Data Discussions* 2024 (2024): 1-133. essd-17-965-2025.pdf
- 13 For en introduktion til metodologi og resultater fra budgettet fra Global Carbon Budget, se <https://globalcarbonbudget.org/key-targets/>
- 14 Baseret på tal fra Skatteministeriet anslår Oxfam at en sådan skat kan indbringe omkring 11 mia. kr. årligt. Se, Oxfam Danmark (2024) Top 1 pct. har mere formue end 82 pct. af den danske befolkning, https://oxfam.dk/wp-content/uploads/2025/07/2902_2024_oxfamdanmark_formueanalyse.pdf
- 15 Oxfam International (2025) *Rich polluter profits tax could raise up to \$400 billion and help phase out fossil fuels*, <https://www.oxfam.org/en/blogs/rich-polluter-profits-tax-could-raise-400-billion-and-help-phase-out-fossil-fuels>
- 16 Oxfam International (2025) *Climate Finance Shadow Report 2025: Analysing progress on climate finance under the Paris Agreement*, <https://policy-practice.oxfam.org/resources/climate-finance-shadow-report-2025-analysing-progress-on-climate-finance-under-621735/>
- 17 <https://oxfamlibrary.openrepository.com/bitstream/10546/621551/5/mn-climate-equality-201123-en.pdf>
- 18 For yderligere detaljer om Oxfams analyser og metodologi se, A. Maitland, M. Lawson, H. Stroot, A. Poidatz, A. Khalfan and N. Dabi. (2022). *Carbon Billionaires: The Investment Emissions of the World's Richest People*. Oxfam. Accessed 15 August 2025. <https://policy-practice.oxfam.org/resources/carbon-billionaires-theinvestment-emissions-of-the-worlds-richest-people-621446/>; M. Alestig, N. Dabi, A. Jeurkar, A. Maitland, M. Lawson, D. Horen Greenford, C. Lesk and A. Khalfan. (2024). *Carbon Inequality Kills: Why Curbing the Excessive Emissions of an Elite Few Can Create a Sustainable Planet for All*. Oxfam International. 2025. <https://policy-practice.oxfam.org/resources/carbon-inequality-kills-why-curbing-the-excessive-emissions-of-an-elite-fewcan-621656>
- 19 Global Carbon Atlas. <https://globalcarbonatlas.org>, 8. september 2025.
- 20 Chancel and T. Piketty. (2015). *Carbon and Inequality: From Kyoto to Paris*. Accessed 8 September 2025. <http://rgdoi.net/10.13140/R6.2.1.3536.0082>; L. Chancel (2022). 'Global Carbon Inequality over 1990–2019'. *Nature Sustainability*, 5(11), 931–8.
- 21 <https://www.ae.dk/analyse/2025-04-den-rigeste-tiendedels-klimaaftryk-er-knap-fire-gange-saa-hoejt-som-den-fattigstes>
- 22 Global Carbon Atlas. opt cit
- 23 For præcis beskrivelse af principper og antagelser bag analysen se S. Kartha et al. (2020). *The Carbon Inequality Era*, op. cit., 33–6.
- 24 Ghosh, E., Kartha, S., & Nazareth, A. (2022). *The inequality-emissions link and what it means for the 1.5° C goal*, methodology Note, Stockholm <https://www.sei.org/wp-content/uploads/2022/01/220109a-burton-ghosh-inequality-report-2111a.pdf>
- 25 World Inequality Database. <https://wid.world/data>. besøgt 8 september 2025.
- 26 Moran. (2023). 'Income-Based US Household Carbon Footprints (1990–2019) Offer New Insights on Emissions Inequality and Climate Finance'. *PLoS Climate*, 2(8), e0000190., L. Chancel. (2022). 'Global Carbon Inequality over 1990–2019
- 27 S. Kartha et al. (2020). *The Carbon Inequality Era*, <https://www.sei.org/publications/the-carbon-inequality-era/>
- 28 Danmarks statistik, TEMA: Klima, <https://www.dst.dk/da/Statistik/temaer/klima>
- 29 Concito (2023), Danmarks globale forbrugsudledninger <https://concito.dk/files/media/document/Danmarks%20globale%20forbrugsudledninger.pdf>
- 30 Energistyrelse (2025) Danmarks globale klimapåvirkning - Global afrapportering <https://ens.dk/analyser-og-statistik/danmarks-globale-klimapaavirkning-global-afrapportering>
- 31 AE-rådet - (2025) Den rigeste tiendedels klimaaftryk er knap fire gange så højt som den fattigstes <https://www.ae.dk/analyse/2025-04-den-rigeste-tiendedels-klimaaftryk-er-knap-fire-gange-saa-hoejt-som-den-fattigstes>